

Nieuwsbrief Landgoed De Hertgang

Zomer/herfst 2023

Landgoed De Hertgang wil geïnteresseerden graag op de hoogte houden van het wel en wee op het Landgoed.

Die warme, droge zomermaanden

We hebben deze zomer heel wat mooie dagen gehad, maar juni brak alle records: met een gemiddelde temperatuur van 19,4 °C tegen normaal 16,2 °C, was dit de warmste junimaand sinds 1901. Dat heeft uiteraard effect gehad op alle planten en bomen. Tel daarbij op dat juni ook extreem droog was - gemiddeld 24 tegen normaal 64 millimeter – en u kunt zich voorstellen dat flora en fauna het echt niet makkelijk hadden in deze periode. Gelukkig brachten juli en augustus behoorlijk wat regen om alle tekorten weer aan te vullen, want sproeien alleen zou niet voldoende zijn geweest. Struiken en planten maakten in groei een inhaalslag en *dat* had dus weer tot gevolg dat hier en daar een extra snoeibeurt uitgevoerd moest worden. De gazons vroegen ook om een extra maaibeurt en liggen er nu – op een enkele dorre plek na - weer mooi groen bij.

Herfst

De hitte waarmee september begonnen is, is ongebruikelijk voor deze maand. Uit historische waarnemingen blijkt dat hoe hoger de temperatuur in september is, hoe later de herfstkleuring op gang komt of hoe trager die verloopt. Het kan zijn dat de recorddroge periode gedurende het voorjaar of de warme junimaand voor een vroegere start van de herfst zorgt. Sommige bomen zijn in ieder geval al begonnen met de bladverkleuring: krentenboompje, robinia. Maar ondanks dat is er de komende weken nog voldoende moois te zien op De Hertgang. Naast de late zomerbloeiers zoals asters, rudbeckia en Oost-Indische kers, beginnen nu ook de bessen, zaaddozen en noten zichtbaar te worden. Die van de vuurdoorn (*Pyracantha*) bijvoorbeeld, de schijn-camelia (*Stewartia pseudocamellia*), de sierbraam (*Rubus irenaeus*), de notenboom en de kastanje.

Beestjes

Insecten zijn van het vroege voorjaar tot het late najaar op zoek naar warmte en voedsel. Ze hebben bloemen nodig op een zonnige plek waarbij ze aan de nectar of het stuifmeel geraken. Op De Hertgang komen ze wel aan hun trekken: kevers, zweefvliegen, vlinders,

Atalanta

Zandoogje

bijen en hommels, in de bloeiende borders en in het arboretum kom je ze tegen. Rond de vijver in het Paradijs laten waterjuffers en libellen zich zien, op het koninginnekruid (*Eupatorium purpureum*) en op de vlinderstruik (*Buddleja*) vind je atalanta en dagpauwoog en op en rond ijzerhard (*Verbena bonariensis*) wemelt het

Vruchten van de schijn-camelia
(*Stewartia pseudocamellia*)

Een van de door Adrie geschilderde banken

van de witjes en de citroenvlinders.

Nog heel even en dan staat de hemelsleutel in bloei; in het sedumlaantje kan je dan heel wat vlinders en zoemende insecten spotten die hier nog tot in de late herfst voedsel kunnen vinden.

Jakob

Onze Jakob zit voorlopig achter slot en grendel. Zo'n loslopende pauw is natuurlijk een prachtig gezicht, vooral als hij in volle glorie met zijn staart staat te pronken, maar hij werd een beetje te familiair. En als hij dan ook nog op ongewenste plaatsen z'n visitekaartje achterlaat...

Maar zodra het wat rustiger wordt op 't landgoed en het terras minder in trek is vanwege het weer, krijg hij z'n vrijheid terug en kunt u 'm weer overal lekker zien rondscharrelen.

Werkzaamheden

Naast de gebruikelijke werkzaamheden zoals wieden, snoeien en het onderhouden van de paden en het gazon, staat ook het onderhoud van het tuinmeubilair op het lijstje. Een aantal banken, stoelen en tafels waren toe aan een opknappbeurt. Een van de vrijwilligers heeft zich met zoveel enthousiasme ingezet voor deze taak, dat hij onder applaus benoemd is tot 'Ridder in de Orde van de Gouden Kwast'!

Uitreiking van de Gouden Kwast

De grote treurwilg in het weiland heeft een 'knipbeurt' gekregen. Vroeger liepen hier schapen die zich tegoed deden aan laaghangende takken van deze wilg. Nu deze dieren hier niet meer zijn, moesten die laaghangende takken op een andere manier ingekort worden. Een heel karwei, zie maar eens al die takken op gelijke hoogte te krijgen. Maar dat is gelukt en het resultaat mag er zijn!

Diezelfde schapen hielden het gras kort met hun gegraas, nu gebeurt dat tweemaal per jaar met de maaimachine en één keer per week wordt het pad in het weiland gemaaid, zodat bezoekers ook daar kunnen wandelen. Vanuit dat weiland heb je trouwens een mooi zicht over de Nieuw-Beijmoerse polder naar de kerk van Tholen. Dit is de rand van de Brabantse Wal waar vroeger de schorren van de Oosterschelde waren. In 1750 is het gebied ingepolderd. In 1953 braken de dijken en kwam de Oosterschelde nog een keer terug tot hier.

Begin oktober wordt een aantal bomen geveld die de droogte van de laatste jaren helaas niet overleefd hebben: een sitka-spar (*Picea sitchensis*), een paar gewone berken en een moerascipres (*Taxodium*). Gelukkig worden deze verliezen weer aangevuld met nieuw 'materiaal'.

Nieuwe aanwinsten

In bijna ieder seizoen wordt er wel een plant, struik of boom aangeschaft. Soms ter vervanging omdat storm, vorst, droogte of de hoeveelheid regen z'n tol heeft geëist, soms omdat het gewoon een mooie aanvulling is op de

meer dan 600 verschillende bomen en struiken die het landgoed al telt.
Wat is er bij gekomen?

Japanse esdoorn (*Acer palmatum* 'Atropurpureum')

Japanse sierkers (*Prunus sargentii* 'Rancho')

Vlinderstruik (*Buddleja* "Lime White")

Purperbladige sierpruim (*Prunus cistena*) op stam

Japanse hulst (*Ilex maximowicziana* 'Kanehirae')

Abelia (*Abelia grandiflora* 'Edward Goucher')

Smalbladige vuilboom (*Frangula alnus* 'Fine Line')

Doorniep (*Hemiptelea davidii*)

Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)

Japanse Boeddhaden (*Podocarpus Macrophyllus*)

Hoofdpijnboom (*Premna Japonica*)

Deze laatste, de hoofdpijnboom is een aparte: het is een van de meest populaire soorten voor bonsai en geschikt om buiten in de volle grond te zetten. De stam heeft een mooie structuur met een lichtbeige bast. De hoogte na 10 jaar is zo'n 125 cm. De blaadjes zijn getand met drie lobben. Hoewel sommigen de blaadjes 'aromatisch' noemen, is dat waarschijnlijk een vriendelijke manier om te zeggen dat de hoofdpijnboom eigenlijk een stinkerd is...

Stichting bestaat 10 jaar

In 2012 werd Stichting Landgoed De Hertgang opgericht met als doel het landgoed, dat onder de Natuurschoonwet (NSW) valt, in stand te houden. De Stichting beheert en onderhoudt de tuinen en het arboretum van het landgoed en stelt die open voor bezoekers.

De benodigde middelen voor het onderhoud worden verkregen uit giften van donateurs/sponsors en uit entreegelden van bezoekers. In de afgelopen 10 jaar is er uiteraard veel gebeurd, het aantal bezoekers dat gestaag toenam, vrijwilligers die kwamen en gingen – gelukkig hebben we nu een leuke, hechte ploeg – stormen die bomen velden, bomen die gerooid moesten worden wegens ziekte, buitenlandse gasten die het landgoed wisten te vinden, en niet te vergeten de Nazomerfairs die we vijf jaar aaneengesloten hebben georganiseerd. En niet te vergeten de erkenning van de Nederlandse Dendrologische Vereniging in 2017. De Hertgang voldeed, en voldoet nog steeds, aan alle vereisten en is daarom beloond met vijf sterren, de hoogste waardering die de NDV aan een arboretum geeft.

Maar het hoogtepunt is toch wel de realisatie van het Bezoekerscentrum.

Uit het persbericht van mei 2015:

Hans Remijnse, eigenaar van het landgoed: "Het aantal bezoekers groeit gestaag en ook het aantal groepen neemt toe. We willen iedereen graag een leuke locatie bieden, waar wij bijvoorbeeld diaprojecties kunnen laten zien, maar waar men ook koffie of thee kan drinken, of kan genieten van een excellente High Tea. Bovendien biedt het ons de mogelijkheid nieuwe activiteiten te ontwikkelen en bestaande uit te breiden."

En van dat Bezoekerscentrum wordt druk gebruik gemaakt. Er worden vergaderingen gehouden, mensen vieren er hun bruiloft, verjaardag of volgen een workshop.

Het bestuur hoopt nog lang actief te blijven om dit prachtige landgoed in stand te houden.

Jannie en Hans Remijnse, met in het midden toenmalig wethouder Van der Velden

**Landgoed
De Hertgang**

Tuinen & Arboretum

Klaverblokken 18,
4611 HJ Halsteren
Tel. 0164-683801
hertgang@planet.nl
www.hertgang.nl

Herfstwandeling

Afhankelijk van het weer vindt er op zondag 12 november een herfstwandeling met gids plaats. De definitieve aankondiging volgt tegen die tijd op de website en in de lokale media.

Tijdens de herfstwandeling is er aandacht voor - uiteraard - de herfstkleuren, maar ook voor bijzondere vruchten zoals die van de wilde citroen en van de grootbloemige magnolia. De gids zal u wijzen op zaaddozen, paddenstoelen en de bast van bepaalde bomen die nu, zonder gebladerte, goed te zien is.

De rondleiding met de gids start om 14.00 uur en is inbegrepen bij de entreprijs van € 4,50.

